

KUTSESTANDARD

Valvetöötaja, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Valvetöötaja, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Turvategevuse eesmärk on tagada turvaobjekti turvalisus. Turvategevust teostavad turvaettevõtja ja siseturvakorraldaja (lisa 1 – kutsestandardis kasutatud terminid). Turvaobjektiks võib olla isik, vara või kogunemine ja sellega seotud maa-ala, mida valvatakse või kaitstakse või kus korda peetakse.</p> <p>Valvetöötaja on turvaobjekti valvamise ülesandeid täitev turvateenistuja, kes vastab turvategevuse seaduses sätestatud valvetöötaja nõuetele ja kellel on kutseaduse alusel antud kutse. Tema peamised tööülesanded on turvaobjekti ja selle ümbruse jälgimine ohu ennetamiseks või väljaselgitamiseks. Valvetöötaja töötab turvatöötaja ja/või turvajuhi juhendamisel, tegutsedes talle antud pädevuse piires iseseisvalt ning olles meeskonna liige. Valvetöötaja töötab kinnitatud töögraafiku alusel vajadusel nii päevastes kui ka öistes erineva pikkusega vahetustes, sõltumata puhkepäevadest ja riigipühadest. Ta töötab nii sise- kui ka välitingimustes, sõltumata ilmastikuoludest ning teeb füüsilist pingutust nõudvat tööd (sundasendid, ebaühtlane füüsiline koormus). Valvetöötaja võib kokku puutuda ohuteguritega (emotsionaalsed ja füüsilised rünnakud, kõrgendatud emotsionaalne pinge jm). Peamised töövahendid on sidevahendid, gaasipihusti, valveseadmestikud ja tuleohutuspaigaldised olenevalt tööülesannetest.</p> <p>Lisaks valvetöötaja kutsele on turvateenistuja kutsealal turvatöötaja, tase 4, ja turvajuht, tase 5. Turvatöötaja ülesanne on isikule või varale suunatud ohu tõrjumine või rikkumise kõrvaldamine. Turvajuht korraldab turvateenistujate tööd, juhib ja juhendab neid ning koostab turvaplaani.</p>
A.2 Tööosad
<p>A.2.1. Valvamiseks ettevalmistumine</p> <p>A.2.2. Turvaobjekti ja selle ümbruse jälgimine</p> <p>A.2.3. Läbipääsuõiguste kontrollimine ja piirangute rakendamine</p> <p>A.2.4. Ohu ennetamine ja tegutsemine erakorralise sündmuse korral</p> <p>A.2.5. Gaasipihusti kasutamine</p> <p>A.2.6. Side-, valve- ning teiste seadmete kasutamine</p>
A.3 Kutsealane ettevalmistus
<p>Valvetöötaja hariduslik ja kutsealane ettevalmistus on reguleeritud turvategevuse seadusega.</p>
A.4 Enamlevinud ametinimetused
<p>Valvetöötaja, sisevalvetöötaja.</p>
A.5 Regulaatorid kutsealal tegutsemiseks
<p>Turvategevuse seaduse ja siseministri määruse „Turvategevuse eeskiri“ järgi on töötamiseks nõutud valvetöötaja kutse.</p>
A.6 Tulevikuoskused
<p>Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turvatehnika kasutamise ja tuleohutuse tagamise teadmised ja oskused

- IKT-oskused, nt töö videovalve tehnika, näotuvastusprogrammide ja perimeetri valvesüsteemidega
- Hea suhtlemis-, läbirääkimis- ja enesekehtestamisoskus
- Keelteoskus, peamiselt eesti, vene ja inglise keele oskus

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Valvetöötaja, tase 3, kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutud kõikide kompetentside tõendamine.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Kutse taotlemisel

1. Põhiharidus
2. Vähemalt 18-aastane
3. Eesti kodanik või isik, kes on Eestis omandanud elamisõiguse või kellele on antud Eesti elamisluba
4. Eesti keele oskus A2-tasemel
5. Puuduvad karistusregistris andmed tahtlikult toimepandud kuriteo kohta
6. Terviseseisund võimaldab täita tööülesandeid
7. On läbinud valvetöötaja õppe ettenähtud mahus

B.2 Valvetöötaja, tase 3 üldoskused

1. Järgib tööd tehes juhiseid, valdkondlikke nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt.
2. Kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise, isikukaitsevahendeid ning järgib ohutusnõudeid.
3. Kasutab oma töös eesti keelt vastavalt keeleseaduses kehtestatud nõuetele.
4. Kasutab oma töös arvutit algtasemel (lisa 2 – digipädevuste enesehindamiskaala).
5. Kohandab oma käitumist ja suhtlemisviisi, lähtudes suhtluspartnerist, rollidest, olukorrast jmt.
6. Märkab võimalikke probleeme ja võtab meetmeid nende tekkimise vältimiseks.
7. Loob olukorra lahendamisel teiste inimestega hea kontakti, vältides end viisakalt ja arusaadavalt.
8. Lahendab konflikte omal initsiatiivil või kellegi palvel, leides sobivaima lahendusviisi.
9. Lahendab püstitatud ülesandeid minimaalse juhendamisega.
10. Teeb ühiste eesmärkide nimel tõhusat koostööd, mõistes enda ja kolleegide rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärset ja koostööd soodustavalt.
11. Säilitab keerukates olukordades rahu ega kaota enesekontrolli.

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.3.1 Valvamiseks ettevalmistumine

EKR tase 3

Tegevusnäitajad

1. Mõistab oma tööjuhendist tulenevaid tööülesandeid turvaobjektil.
2. Kontrollib turvaobjekti terviklikkust vastavalt oma tööjuhenditele.
3. Kontrollib turvaobjekti töövahendeid vastavalt oma tööjuhenditele.
4. Kontrollib talle väljastatud töövahendite korrasolekut vastavalt töövahendile kehtestatud nõuetele.
5. Teavitab kontrolli tulemusena avastatud puudustest ja ohtudest vastavalt kehtestatud nõuetele.
6. Kõrvaldab avastatud puudused oma pädevuse piires, järgides tööjuhendeid.

Teadmised

Valvamise õiguslikud alused, töövahendite hoiustamine

B.3.2 Turvaobjekti ja selle ümbruse jälgimine

EKR tase 3

Tegevusnäitajad

1. Valvab turvaobjektile tema jälgimise alla antud vara.

2. Jälgib turvaobjektile kehtiva sisekorraeeskirja täitmist ja sekkub rikkumise korral vastavalt oma pädevusele. 3. Jälgib turvaobjekti eesmärgiga tuvastada võimalikud ohud ja sekkub ohu tõrjumiseks vastavalt oma pädevusele. 4. Fikseerib vahejuhtumid ja edastab teabe vastavalt tööjuhendile.	
B.3.3 Läbipääsuõiguste kontrollimine ja piirangute rakendamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Kontrollib turvaobjektile sisenemise ja seal viibimise õiguslikku alust. 2. Tuvastab isikusamasuse vastavalt turvaobjekti kasutamise korrale. 3. Tõkestab turvaobjektile õigusliku aluseta sisenemise. 4. Sekkub oma pädevuse piires kõrvalise isiku viibimisele turvaobjektile.	
B.3.4 Ohu ennetamine ja tegutsemine erakorralise sündmuse korral	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Täidab turvaobjekti tuleohutusnõudeid. 2. Jälgib turvaobjektile tuleohutusnõuete täitmist. 3. Hindab olukorda ja tegutseb vastavalt tulekahju korral tegutsemise plaanile. 4. Kasutab tulekahju korral sobivaid tulekustutusvahendeid, lähtudes tulekahju eripärast. 5. Helistab hädaabinumbri, avastades turvaobjektile ohu inimese elule ja tervisele ning kliendi varale (äkkrünnak, pommioht, loodusõnnetus jm), ning edastab teabe sündmuse kohta. 6. Fikseerib sündmuse asjaolud vastavalt oma tööjuhendile ja teavitab asjakohaseid isikuid. 7. Jälgib olukorda kuni ohu kõrvaldamiseni. 8. Teeb koostööd operatiivteenistustega.	
Teadmised Relvade, erivahendite ja füüsilise jõu kasutamine lähtuvalt turvategevuse seadusest ning relvaseadusest.	
B.3.5 Gaasipihusti kasutamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Hoiatab võimaluse korral ründajat gaasipihusti kasutamise eest. 2. Kasutab gaasipihustit, et tõkestada enda või teise isiku vastast rünnet või tõrjuda grupiviisilist rünnet. 3. Annab gaasipihusti kasutamise järel esmaabi. 4. Teavitab gaasipihusti kasutamise käigus isikule tervisekahjustuse tekkimisest, helistades hädaabinumbri ning teavitades asjakohaseid isikuid. 5. Fikseerib sündmuse asjaolud vastavalt turvategevuse eeskirjale.	
B.3.6 Side-, valve- ning teiste seadmete kasutamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Kasutab teabe vahetamiseks sidevahendeid ja teisi infoedastusvahendeid lähtuvalt objekti eripärast ja tööjuhendist. 2. Kasutab mehaanilise kaitse vahendeid vastavalt objekti eripärale, arvestades vahendite tööpõhimõtteid ja kasutusjuhendit. 3. Eristab ja tuvastab häiresignaali põhjuseid, arvestades valveseadme kasutusjuhendit, kasutab valveseadmestikku vastavalt turvaobjekti töökorraldusele, kasutab valvepiirkonnas olukorra jälgimiseks jälgimisestmestikku ning käitleb videosalvestuse materjale vastavalt tööjuhendile. 4. Eristab ja tuvastab tulekahju häiresignaali asukoha ja häire liigi, arvestades süsteemi kasutusjuhendit ja süsteemide üldpõhimõtteid, hindab saadud teavet ning valib edasise tegutsemisviisi, lähtudes kehtestatud korrast.	
Teadmised Isiku kontrolli tehnilised vahendid (nt X-ray metallidetektor, kaubakaitse elemendi detektor)	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.3.7 Valvetöötaja, tase 3 kutset läbiv kompetents	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Edastab informatsiooni kokkulepitud isikule või sihtrühmale. 2. Teavitab asjaomaseid isikuid, organisatsioone või ametiasutusi õigusvastasest sündmusest vastavalt kehtestatud korrale. 3. Dokumenteerib tegevuse vastavalt tööjuhendile ja siseministri määrusele „Turvategevuse eeskiri“.	

4. Arvestab valvamil isikuandmete kaitse regulatsioonide õigusnorme, mh isikuandmete kaitse üldmäärust.
 5. Kannab valvamil vormiriietust ja töötöendit vastavalt kehtestatud korrale.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	26-31102023-1.2/9k
2. Kutsestandardi koostajad	Juhan Aia, Viking Security AS Anneli Annist, Politsei- ja Piirivalveamet Andres Harak, AS Lääne-Tallinna Keskhaigla Kaido Kalamets, AS G4S Eesti Kaimar Karuauk, Forus Security AS Marius Kupper, AS Eesti Raudtee, Päästeamet Andre Lilleleht, Eesti Turvaettevõtete Liit Siiri Lõhmus, AS Tallinna Sadam Nurmely Mitrahovitš, Siseministeerium
3. Kutsestandardi kinnitaja	Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	28
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	31.10.2023
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.06.2029
7. Kutsestandardi versiooni number	9
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5414 Turvatöötajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Guard, EstQF Level 3
C.3 Lisad	
Lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	